

19 Ιουνίου 2014

Η βελτίωση της υγιεινής κατά το 19ο και 20ο αιώνα

Επιστήμες / Επιστήμη & Θρησκεία

Δήμητρα Μπότσαρη, Θεολόγος, Msc Θεολογίας, Msc Ειδικής Αγωγής

Κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα έλαβαν χώρα πολλά και σημαντικά γεγονότα τα οποία επηρέασαν και συνέβαλαν στην εξέλιξη της δημόσιας υγιεινής. Κάποια από αυτά ήταν τα νομοθετικά μέτρα βιομηχανικής υγιεινής, η καθιέρωση του θεσμού της επισκέπτριας νοσοκόμας, η οργάνωση της περίθαλψης και η εισαγωγή της πειραματικής έρευνας και της μικροβιολογίας στη δημόσια υγιεινή. Οι εξελίξεις στη δημόσια υγιεινή κατά τη διάρκεια του 20ου αιώνα ήταν ραγδαίες και ουσιαστικές και σε

αυτό βοήθησε και η ανάπτυξη άλλων συναφών επιστημών.

Η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ συνεχίζει την παρουσίαση - υπό τη μορφή σειράς άρθρων - της διπλωματικής εργασίας που εκπόνησε η θεολόγος Δήμητρα Μπότσαρη υπό την επίβλεψη του καθηγητή π. Βασίλειου Καλλιακμάνη, στη θεολογική σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

στ. 19^{ος}-20^{ος} αιώνας

Η διαπαιδαγώγηση πάνω σε θέματα δημόσιας υγιεινής καθιερώθηκε και έτσι ο λαός ξεκίνησε να ενημερώνεται συστηματικά. Ένα ακόμα σημαντικό βήμα ήταν η ίδρυση διεθνών υγειονομικών και κοινωνικών οργανώσεων όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και η UNICEF, εθελοντικών οργανώσεων, η διοργάνωση συνεδρίων, διεθνών εκθέσεων και η έκδοση βιβλίων, περιοδικών και ενημερωτικών φυλλαδίων. Ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρουμε την Ελληνική Εταιρία Προληπτικής Ιατρικής, σκοπός της οποίας είναι η διάδοση των γνώσεων πάνω σε θέματα προληπτικής ιατρικής, την Ελληνική Εταιρεία Προαγωγής και Αγωγής Υγείας που είναι ένα επιστημονικό σωματείο που ως σκοπό του έχει τη συμβολή στην προστασία και προαγωγή της υγείας του ελληνικού πληθυσμού με το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων αγωγής υγείας, το Ινστιτούτο Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής (ΙΚΠΙ), το οποίο ιδρύθηκε το 1989 και αποτελεί μία επιστημονική, μη κερδοσκοπική εταιρεία, το Κέντρο Μελετών Υπηρεσιών Υγείας, που δημιουργήθηκε το 1998 με απόφαση της γενικής συνέλευσης της ιατρικής σχολής του πανεπιστημίου Αθηνών και υπάγεται στο εργαστήριο υγιεινής, επιδημιολογίας και ιατρικής στατιστικής του τομέα της κοινωνικής ιατρικής. Σε σχέση με το νοσοκομειακό τομέα, το Κέντρο αποτελεί φορέα υποστήριξης του Εθνικού Δικτύου Νοσοκομείων Προαγωγής Υγείας του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Αξίζει επίσης να αναφέρουμε και την Εταιρεία Προληπτικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Περίθαλψης (Ε.Π.Ι.Π.Π.), η οποία απαρτίζεται από ειδικευμένους ιατρούς, οδοντίατρους, φαρμακοποιούς και άλλους υγειονομικούς προς διάδοση της προληπτικής ιατρικής και παροχή συμβουλευτικής αλλά και υπηρεσιών σε επίπεδα πρωτοβάθμιας περίθαλψης, που έρχεται να συμπληρώσει τα κενά που υπάρχουν στην πρόληψη της Δημόσιας Υγείας στη χώρα μας καθώς επίσης και στο χώρο της Πρωτοβάθμιας Περίθαλψης και τέλος το Ινστιτούτο Προληπτικής, Περιβαλλοντικής και Εργασιακής Ιατρικής.

Εκτός από τους οργανισμούς, υπάρχουν πολλές ιατρικές κλινικές που εφαρμόζουν προγράμματα προληπτικού ελέγχου όπως επίσης και πολλά νοσοκομεία έχουν δημιουργήσει αυτοτελή γραφεία πρόληψης και αγωγής υγείας, με πρώτο το Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς» το 2008. Επιπλέον, το υπουργείο δικαιοσύνης, διαφάνειας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων με το νόμο 3459/2006 άρθρο 61 για τα ναρκωτικά,

προβλέπει προγράμματα για την πρόληψη της διάδοσης και της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ. Σήμερα, με την τροποποίηση του νόμου, που δε ψηφίστηκε ακόμα, όμοια προγράμματα μπορεί να καταρτίζουν η Εκκλησία της Ελλάδος, οι Ο.Τ.Α., οι συνδικαλιστικοί φορείς, καθώς και οποιοσδήποτε κρατικός ή ιδιωτικός μη κερδοσκοπικός φορέας. Επίσης οι ΟΤΑ έχουν δημιουργήσει το εθνικό διαδημοτικό δίκτυο υγιών πόλεων-προαγωγής υγείας, το οποίο είναι πιστοποιημένο δίκτυο του παγκοσμίου οργανισμού υγείας W.H.O. και δραστηριοποιούνται σε θέματα πρόληψης. Τέλος, το μάθημα της προληπτικής ιατρικής διδάσκεται στις ιατρικές σχολές των πανεπιστημίων της χώρας τόσο στον προπτυχιακό όσο και στο μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών.

<http://bit.ly/1kw4ipB>